

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຕິດ ພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງທີ່ ບ້ານລ້ອງໂປດ ເມືອງພູຄູນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ສປປ ລາວ

ເຢັງມິວໄຊ ເຮີເດີເຈີວວີ, ສຸດທະນຸ ມະນີໂຊດ ແລະ ຊໍຊິງ ເບຣ່ຍເຕຍ*

ສາຂາວິຊາ ກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມປ່າໄມ້, ຄະນະກະເສດສາດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້, ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ສປປ ລາວ

*ຕິດຕໍ່ຜົວພັນ: ຊໍຊິງ ເບຣ່ຍເຕຍ,

ຄະນະກະເສດສາດ ແລະ

ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້,

ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ເປີໂທ:

020 28623282, ອີເມວ:

s_briatia@hotmail.com

ບົດຄັດຫຍໍ້

ການວິໄຈຄັ້ງນີ້ມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອສຶກສາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງທີ່ ບ້ານລ້ອງໂປດ ເມືອງພູຄູນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ສປປ ລາວ. ໃຊ້ກຸ່ມຕົວຢ່າງປະຊາກອນຈຳນວນ 104 ຄົນ, ກຳນົດຂະໜາດຕົວຢ່າງໂດຍສຸດ Yamane (1973) ທີ່ລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 95% ແລະ ສຸມແບບກຸ່ມ. ເຄື່ອງມືການວິໄຈໃຊ້ແບບສອບຖາມ, ວິເຄາະຂໍ້ມູນໂດຍໃຊ້ສະຖິຕິພັນລະນາ ໄດ້ແກ່ ເປີເຊັນ, ຄ່າຄວາມຖີ່, ຄ່າສະເລ່ຍ ແລະ ຄ່າປ່ຽນແປງມາດຕະຖານ.

ຜົນການວິໄຈພົບວ່າ ປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ເປັນເພດຊາຍກວມ 61.54% (64 ຄົນ), ມີອາຍຸລະຫວ່າງ 31-50 ປີ, ມີສະຖານະພາບແຕ່ງງານ, ລະດັບການສຶກສາຈົບປະຖົມ ແລະ ມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ, ມີອາຊີບເຮັດໄຮ່ເຮັດສວນ ແລະ ມີລາຍໄດ້ຕໍ່ເດືອນ 500,000 – 2,000,000 ກີບ. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ກັບການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນຂົງເຂດທີ່ບ້ານລ້ອງໂປດ ເມືອງພູຄູນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໂດຍພາບລວມຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ເຊັ່ນ ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈ ($\bar{X} = 2.81, SD = 0.88$), ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳເນີນງານ ($\bar{X} = 2.86, SD = 0.80$), ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຮັບຜົນປະໂຫຍດ ($\bar{X} = 2.91, SD = 0.71$) ແລະ ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະເມີນຜົນ ($\bar{X} = 2.72, SD = 0.88$). ເມື່ອພິຈາລະນາໂດຍລວມແລ້ວເຫັນວ່າ ປະຊາຊົນເຫັນດີທີ່ຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງໃນອະນາຄົດ ຮ່ວມກັບອົງກອນພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຫຼາຍ.

ຄຳສຳຄັນ: ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ, ການອະນຸຮັກ, ການມີສ່ວນຮ່ວມ, ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ

ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ:

ການສົ່ງບົດ: 16 ມີນາ 2023

ການປັບປຸງ: 13 ມິຖຸນາ 2023

ການຕອບຮັບ: 21 ກໍລະກົດ 2023

Local Peoples' Participation in Natural Resources of Forest Tea and Environment Conservation Involved to Sustainable Tourism at Longpod Village, Phukhoun District, Luangprabang Province, Lao PDR

Yengmouaxay HERDERCHERSOUAVUE, Souththanou MANYSOAT and Xoxiong BRIATIA*
Agriculture and Forest Environment Program, Faculty of Agriculture and Forest Resource, Souphanouvong University, Lao PDR

***Correspondence:** Xoxiong Briatia, Faculty of Agriculture and Forest Resource, Souphanouvong University, Tel: 020 28623282, Email: s_briatia@hotmail.com

Article Info:

Submitted: Mar 16, 2023

Revised: Jun 13, 2023

Accepted: Jul 21, 2023

Abstracts

This research aimed to study local peoples' participation in natural resources of forest tea and environment conservation involved to sustainable tourism at Longpod Village, Phukhoun District, Luangprabang Province, Lao PDR. Population sample were 104 people with Yamane (1973) sample size formula and a cluster random sampling technique. The questionnaire was used to collect data. A percentage, a mean and standard deviation were employed to analyze data.

Research results found that people mostly were female 61.54% (64 persons), aged 31 - 50 years, status married, education level primary and secondary school, being agriculture/farmer and monthly income was 500,000 – 2,000,000 Kips. Generally, people's participation in natural resources of forest tea and environment conservation involved to sustainable tourism at Longpod Village, Phukhoun District, Luangprabang Province was at the high level such as in decision making ($\bar{X} = 2.81, SD = 0.88$), in operations ($\bar{X} = 2.86, SD = 0.80$), in receiving benefits ($\bar{X} = 2.91, SD = 0.71$) and in evaluation ($\bar{X} = 2.72, SD = 0.88$). Considered, it can be seen that the local people agreed to participate in natural resources of forest tea and environment conservation involved to sustainable tourism in the future together with the public and private organizations at high level.

Keywords: Natural Resources, Forest tea, Conservation, Participation, Local peoples

1. ພາກສະເໜີ (Introduction)

ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດປະກອບດ້ວຍ ດິນ, ນ້ຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ແຮ່ທາດ ເປັນຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ແຍກອອກຈາກກັນບໍ່ໄດ້ປຽບເໝືອນອື່ນຊື່ໃນຮ່າງກາຍມະນຸດ ທີ່ເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ຂາດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນ ກະທົບຕໍ່ນິເວດ, ຂາດຄວາມສົມດຸນທາງທຳມະຊາດ. ມະນຸດ ມີຄວາມສຳຄັນກັບປ່າໄມ້ຢ່າງໃກ້ສືດເປັນໄລ ຍະເວລາມາ ຍາວນານ, ປ່າໄມ້ເປັນແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງປັດໄຈ 4 ເຊັ່ນ: ອາ ຫານ, ທີ່ຢູ່ອາໄສ, ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ ແລະ ຢາປົວພະຍາດ (ຢາ ຮັກສາໂຮກ) ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງມະນຸດ

ຕະຫຼອດມາ ແລະ ໃຫ້ປະໂຫຍດແກ່ມະນຸດໂດຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ. ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຍັງເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ , ເປັນສະຖານທີ່ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ແຫຼ່ງຮຽນຮູ້ອີກຫຼາຍຢ່າງ. ການພັດທະນາປະເທດສິ່ງຜົນໃຫ້ມີການໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຊັບ ພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມປ່ຽນແປງໄປ ຈາກເດີມ, ປ່າໄມ້ຖືກນຳມາໃຊ້ເປັນພື້ນທີ່ສຳຫຼັບການເພາະ ປູກ ແລະ ລ້ຽງສັດ ເພື່ອນຳລາຍໄດ້ໃຫ້ກັບມະນຸດ (Khamhoo et al., 2018). ການອານຸຮັກຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (natural resources and environmental conservation) ໝາຍເຖິງການນຳ

ໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຢ່າງສະຫຼາດ, ໃຊ້ໜ້ອຍແຕ່ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດຫຼາຍທີ່ສຸດ ແລະ ຄວນຄຳນຶງເຖິງໄລຍະເວລາໃນການໃຊ້ໃຫ້ຍາວນານ ລວມທັງກຳລັງເສຍຫາຍຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໜ້ອຍທີ່ສຸດ ແລະ ສາມາດກະຈາຍການໃຊ້ຊັບ ພະຍາກອນທຳມະຊາດໄດ້ຢ່າງທົ່ວເຖິງ. ໃນສະພາບປັດຈຸ ບັນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມມີຄວາມເສື່ອມໂຊມຫຼາຍຂຶ້ນ. ສະນັ້ນ, ການອານຸຮັກຍັງຕ້ອງລວມໄປເຖິງການພັດທະນາດ້ານຄຸນນະພາບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມດ້ວຍ. ນອກນັ້ນ, ຍັງຕ້ອງໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ ໂດຍເປີດໂອ ກາດໃຫ້ປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນການບໍລິຫານຈັດການຮ່ວມກັບອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຕາມສິດໃນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເຂົາເຈົ້າຕໍ່ການອານຸຮັກ ແລະ ໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຊັບພະຍາກອນທີ່ຫຼາກຫຼາຍທາງຊີວະພາບ ລວມທັງການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ (Phanpong & Pongsatean, 2014; Cohen & Uphoff, 1980).

ການຈັດການດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບການຈັດການທ່ອງທ່ຽວທາງລະບົບນິເວດ ເຊິ່ງເປັນຮູບແບບໜຶ່ງຂອງການຈັດການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງທີ່ເນັ້ນການຈັດການເພື່ອຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມເປັນສຳຄັນ, ເປັນການທ່ອງທ່ຽວທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດການພັດທະນາ ແລະ ການອານຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຄຽງຄູ່ກັນໄປ ໂດຍມີຂະບວນການຮຽນຮູ້ ແລະ ດຳເນີນການຮ່ວມກັນພາຍໃຕ້ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ (Orawan and Suwanchai, 2014; Komlak & Aswin, 2014; Sala & Somkun, 2017).

ການອານຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຄົນໃນຊຸມຊົນ ອີງໃສ່ແນວຄວາມຄິດ, ຂະບວນການ ແລະ ທິດສະດີການຮຽນຮູ້ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ວິທະຍາສາດສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ປະສົມປະສານກັບວິຖີຊີວິດ, ພູມປັນຍາ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມຊຸມຊົນ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍເພື່ອໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ຍືນຍົງ, ພ້ອມທັງມີການຝຶນຝູ້ໃຫ້ໄດ້ຮັບການພັດທະນາເປັນພື້ນທີ່ສີຂຽວໃນອະນາຄົດ (Prayoon, 1999; Koufman, 1949). ໄລຍະທີ່ຜ່ານມາສະຖານະການຂອງການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການອານຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຊາບາຂອງປະຊາຊົນໃນຂົງເຂດຫຍຸດທະສາດທີ່ບ້ານນ້ຳມ້າດາວ ເມືອງພູຄູນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ເຫັນວ່າຍັງ

ຂາດຄວາມຮ່ວມມືຈາກຊຸມຊົນຫຼາຍ, ປະຊາຊົນສ່ວນຫຼາຍເປັນຄົນທ້ອງຖິ່ນດັ້ງເດີມ ຍັງມີການບຸກລຸກຂະຫຍາຍຈັບຈອງພື້ນທີ່ ແລະ ລັກລອບຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າເກີດຂຶ້ນເປັນວົງກວ້າງໃນຂົງເຂດທີ່ເໝາະແກ່ການພັດທະນາເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວແບບອານຸຮັກທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊິ່ງບັນຫາເຫຼົ່ານີ້ເປັນການກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສື່ອມໂຊມທາງທຳມະຊາດຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ. ຄວາມສຳຄັນຂອງພື້ນທີ່ໃນຂົງເຂດດັ່ງກ່າວຍັງມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາບາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ສວຍງາມ ເຊິ່ງເໝາະແກ່ການພັດທະນາເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດທີ່ມີຄວາມຍືນຍົງໃນອະນາຄົດ, ໃນຂະນະດຽວເຂດເມືອງພູຄູນກໍ່ຍັງມີຫຼາຍສະຖານທີ່ທີ່ເປັນຈຸດຍຸດທະສາດການທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດຊົມວິວເບິ່ງທະເລໝອກ ແລະ ຜັກຜ່ອນຢ່ອນໃຈ, ມີອາກາດດີສົດຊື່ນ, ເຢັນສະບາຍ ແລະ ກໍ່ເປັນຈຸດທາງຜ່ານເຂົ້າອອກສູ່ບັນດາແຂວງທາງພາກເໜືອຂອງສປປ ລາວ ເຊິ່ງເຫັນວ່າມີຜົນປະໂຫຍດສູງຕໍ່ຄົນໃນຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນຫຼາຍໃນອະນາຄົດ.

ດ້ວຍເຫດຜົນທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ ຜູ້ວິໄຈຈຶ່ງເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເຮັດການສຶກສາກ່ຽວກັບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນການອານຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາບາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວທີ່ຍືນຍົງ ເພື່ອຮູ້ເຖິງລະດັບຂອງການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການອານຸຮັກຊັບພະຍາກອນຊາບາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເອົາຜົນການສຶກສາໄປປັບປຸງວາງແຜນການດຳເນີນງານດ້ານການຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມການຝຶນຝູ້ ແລະ ອະນຸຮັກໃຫ້ເກີດຄວາມຍືນຍົງໃນອະນາຄົດ.

ຈຸດປະສົງການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ແມ່ນເພື່ອສຶກສາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາບາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງທີ່ ບ້ານລ້ອງໂປດ ເມືອງພູຄູນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ສປປ ລາວ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ສະຖານທີ່ສຶກສາ

ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ແມ່ນຢູ່ທີ່ ບ້ານລ້ອງໂປດ ເມືອງພູຄູນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ສປປ ລາວ. ບ້ານລ້ອງໂປດຢູ່ຫ່າງຈາກເທດສະບານເມືອງພູຄູນໄປປະມານ 32 Km, ມີ 2 ຊົນເຜົ່າໃຫຍ່ ຄື ເຜົ່າລາວລຸ່ມ ແລະ ຂະມຸ, ມີປະຊາກອນທັງໝົດ

426 ຄົນ, ຍິງ 208 ຄົນ, ມີ 82 ຄອບຄົວ, ອາຊີບຫຼັກແມ່ນ ເຮັດສວນ, ປູກພືດ ແລະ ລ້ຽງສັດ.

2.2 ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການການສຶກສາ ວິໄຈ

- ອຸປະກອນ: ຄອມພິວເຕີ, ໂທລະສັບຕິດຕໍ່ສື່ສານ ແລະ ອຸປະກອນບັນທຶກທີ່ຈຳເປັນ (ປຶ້ມ, ບິກ, ສີ່ ແລະ ອື່ນໆ)

- ເຄື່ອງມືວິໄຈ ໄດ້ແກ່: ແບບສອບຖາມ ໂດຍແບ່ງ ອອກເປັນ 2 ຕອນ (Cohen & Uphoff, 1980; Phanpong & Pongsatean, 2014; Orawan & Suwanchai, 2014) ດັ່ງນີ້:

ຕອນທີ 1: ແບບສອບຖາມເຖິງຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ ເຊິ່ງ ປະກອບດ້ວຍຄຳຖາມ 5 ຂໍ້ ເຊັ່ນ ເພດ, ອາຍຸ, ລະດັບການ ສຶກສາ, ອາຊີບ, ລາຍໄດ້ ໂດຍເປັນຄຳຖາມແບບປາຍປິດ (close ended question).

ຕອນທີ 2: ແບບສອບຖາມເຖິງການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງປະຊາຊົນ ໄດ້ແກ່: ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈ, ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະຕິບັດ, ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນຜົນ ປະໂຫຍດ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະເມີນຜົນ ເຊິ່ງ ເປັນຄຳຖາມແບບປາຍປິດ (close ended question).

- ເກນກຳນົດລະດັບການມີສ່ວນຮ່ວມ ແບ່ງເປັນ 4 ລະ ດັບ ຄື: ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼາຍທີ່ສຸດ '4', ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼາຍ '3', ມີສ່ວນຮ່ວມນ້ອຍ '2' ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມນ້ອຍທີ່ສຸດ '1'.

2.3 ວິທີດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ

- ເປັນການວິໄຈເຊິ່ງປະລິມານ (Quantitative Research).

- ກຸ່ມຕົວຢ່າງ: ແມ່ນປະຊາຊົນ (ປະຊາກອນ) ທີ່ອາໄສ ຢູ່ໃນບ້ານລ້ອງໂປດ ເມືອງພູຄູນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ສປ ລາວ.

- ກຳນົດຂະໜາດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງປະຊາກອນໂດຍໃຊ້ ສູດ Yamane (1973) ທີ່ລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 95% ($P < 0.05$) ແລະ ມີການສຸ່ມແບບກຸ່ມ ໄດ້ກຸ່ມຕົວຢ່າງແມ່ນ 104 ຄົນ.

2.4 ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ສະຖິຕິທີ່ໃຊ້

- ວິເຄາະຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ (ເພດ, ອາຍຸ, ລະດັບການສຶກສາ, ອາຊີບ ແລະ ລາຍໄດ້) ແມ່ນ

ໃຊ້ສະຖິຕິຜັນລະນາ ວິເຄາະດ້ວຍໂປຣແກຣມ SPSS ໄດ້ແກ່ ຄ່າຄວາມຖີ່ ແລະ ເປີເຊັນ.

- ວິເຄາະຂໍ້ມູນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ແມ່ນ ໃຊ້ສະຖິຕິຜັນລະນາ ວິເຄາະດ້ວຍໂປຣແກຣມ SPSS ໄດ້ແກ່ ເປີເຊັນ, ຄ່າຄວາມຖີ່, ຄ່າສະເລ່ຍ ແລະ ສ່ວນບ່ຽງແບນ ມາດຕະຖານ.

- ເກນການແປຜົນ (Cohen & Uphoff, 1980; Phanpong & Pongsatean, 2014) ອີງຕາມຊ່ວງຄະແນນ ລະດັບຄວາມຄິດເຫັນແມ່ນ 0.75 ເຊິ່ງກຳນົດໄດ້ ດັ່ງນີ້:

ຄ່າສະເລ່ຍ 3.26 - 4.00 ໝາຍເຖິງ ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການອານຸຮັກລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ

ຄ່າສະເລ່ຍ 2.51 - 3.25 ໝາຍເຖິງ ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການອານຸຮັກລະດັບຫຼາຍ

ຄ່າສະເລ່ຍ 1.76 - 2.50 ໝາຍເຖິງ ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການອານຸຮັກລະດັບໜ້ອຍ

ຄ່າສະເລ່ຍ 1.00 - 1.75 ໝາຍເຖິງ ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການອານຸຮັກລະດັບໜ້ອຍທີ່ສຸດ

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1 ຜົນການວິເຄາະຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງປະຊາຊົນຜູ້ຕອບ ແບບສອບຖາມ

ປະຊາຊົນຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມສ່ວນໃຫຍ່ເປັນເພດ ຊາຍກວມ 61.54% (64 ຄົນ), ຊ່ວງອາຍຸລະຫວ່າງ 31-40 ປີ ແລະ 41-50 ປີ ຫຼາຍກວ່າໝູ່ ຄື 41.35% (43 ຄົນ) ແລະ 21.15% (21 ຄົນ) ຕາມລຳດັບ ແລະ ມີສະຖານະພາບແຕ່ງ ງານປະມານ 97.12% (101 ຄົນ). ລະດັບການສຶກສາແມ່ນ ສ່ວນຫຼາຍຮຽນຈົບປະຖົມ 50.96% (53 ຄົນ) ແລະ ມັດທະ ຍົມຕອນຕົ້ນ 20.19% (21 ຄົນ), ດ້ານງານອາຊີບແມ່ນເປັນ ປະຊາຊົນ ຫຼື ຊາວສວນກວມ 80.77% (84 ຄົນ) ແລະ ມີ ລາຍໄດ້ຕໍ່ເດືອນສ່ວນໃຫຍ່ຢູ່ທີ່ປະມານ 500,000 – 1,000,000 ກີບ ກວມ 38.46% (40 ຄົນ) ແລະ 1,000,000 – 2,000,000 ກີບ ກວມ 25.96% (27 ຄົນ) ດັ່ງໃນຕາຕະລາງທີ 1.

3.2 ຜົນການວິເຄາະການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນ ການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາບ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງ ທີ່ ບ້ານລ້ອງໂປດ ເມືອງພູຄູນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ

ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ກັບການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງ ໂດຍພາບລວມແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X} = 2.81, SD = 0.88$), ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳເນີນງານຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍພາບລວມຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X} = 2.86, SD = 0.80$), ສ່ວນດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຮັບຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍພາບລວມກໍ່ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍເຊັ່ນດຽວກັນ ($\bar{X} = 2.91, SD = 0.71$) ແລະ ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະເມີນຜົນຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ກັບການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງ ໂດຍພາບລວມກໍ່ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X} = 2.72, SD = 0.88$). ເມື່ອພິຈາລະນາໂດຍລວມແລ້ວເຫັນວ່າ ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນຂົງເຂດ ບ້ານລ້ອງໂປດ ເມືອງພູຄູນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ເຫັນດີທີ່ຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງໃນອະນາຄົດກັບອົງກອນພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຫຼາຍ ດັ່ງໃນຕາຕະລາງທີ 2.

4. ວິພາກຜົນ

ປະຊາຊົນຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມສ່ວນໃຫຍ່ເປັນເພດຊາຍ, ມີອາຍຸຢູ່ລະຫວ່າງ 31-40 ປີ ແລະ 41-50 ປີ ຫຼາຍກວ່າໝູ່, ມີສະຖານະພາບແຕ່ງງານຫຼາຍ, ມີລະດັບການສຶກສາຈົບຊັ້ນປະຖົມ ແລະ ມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ, ດ້ານງານອາຊີບແມ່ນເປັນປະຊາຊົນ ຫຼື ຊາວສວນ ແລະ ມີລາຍໄດ້ຕໍ່ເດືອນຢູ່ທີ່ປະມານ 500,000 – 2,000,000 ກີບ ຕໍ່ເດືອນ. ເຫດຜົນອາດເນື່ອງມາຈາກໃນເມື່ອກ່ອນປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນຂົງເຂດບ້ານບ້ານລ້ອງໂປດນີ້ຍັງເປັນເຂດຫ່າງໄກຊອກຫຼີກ ເຮັດໃຫ້ໂອກາດຈະເຂົ້າເຖິງການຮຽນມີນ້ອຍ, ການຄົ້ນຄວ້າຄົ້ນຄ້ວາກໍ່ຫຍຸ້ງຍາກ, ປະຊາຊົນມີອາຊີບຫຼັກເຮັດໄຮ່ເຮັດສວນ ແລະ ເຝິງພາທຳມະຊາດ, ການຫາລາຍໄດ້ເຂົ້າຄອບຄົວຕ່ຳ ເຊິ່ງຍາກຕໍ່ການສົ່ງເສີມລູກຫຼານເຂົ້າໂຮງຮຽນ. ໃນເມື່ອປະຊາຊົນມີລະດັບການສຶກສາທີ່ຕ່ຳອາດເປັນສາເຫດພາໃຫ້ການເຂົ້າໃຈຕໍ່ແນວທາງຂອງພັກລັດຫນ້ອຍ ຈຶ່ງພາໃຫ້ຜົນຂອງການສຳຫຼວດໃນດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມຕໍ່ການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງຍັງມີບາງດ້ານຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຕ່ຳ ຫຼື ຫນ້ອຍ ເຊັ່ນ ໃນດ້ານຂອງການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການສ້າງບົດ

ລາຍງານ ແລະ ວາງແຜນການໃນຕໍ່ໜ້າ ($\bar{X} = 2.48, SD = 0.96$) ເຫັນວ່າຍັງຢູ່ໃນລະດັບທີ່ໜ້ອຍເມື່ອທຽບກັບດ້ານອື່ນໆ.

ຜົນການສຶກສາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງ ໃນຂົງເຂດບ້ານລ້ອງໂປດ, ເມືອງພູຄູນ, ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ພົບວ່າ ໂດຍພາບລວມຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X} = 2.81 - 2.72, SD = 0.88$) ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບງານວິໄຈຂອງ Phanpong & Pongsatean (2014) ພົບວ່າ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນອຸທິຍານແຫ່ງຊາດໝູ່ເກາະຊ້າງແຂວງຕຣາດ ປະເທດໄທ ໂດຍພາບລວມຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ. Anyamanee & Kanokporn (2020) ພົບວ່າ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການຈັດການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນເຂດພື້ນທີ່ເມືອງວັງສິມບຸນແຂວງສະແກ້ວ ປະເທດໄທ ໂດຍພາບລວມຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ. ໃນຂະນະດຽວກັນກໍ່ມີງານວິໄຈ ເລື່ອງການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການພັດທະນາຊຸມຊົນຂອງໝູ່ບ້ານທຸ່ງກຣ່າງເຂດທັບໄທ ເມືອງໂປ່ງນ້ຳຮ້ອນ ແຂວງຈັນທະບູຣີ ໂດຍພາບລວມຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍເຊັ່ນດຽວກັນ (Wissanu, 2014). ກ່ອນໜ້ານີ້ໄດ້ມີລາຍງານຜົນການວິໄຈເລື່ອງ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງອົງການບໍລິຫານເຂດສະຕໍເມືອງພູສະມິງ ເມືອງຕຣາດ ປະເທດໄທ ໂດຍພາບລວມກໍ່ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ (Nopparat, 2013). ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ມີບາງງານວິໄຈທີ່ຍັງກົງກັນຂ້າມກັບຜົນຂອງການວິໄຈຄັ້ງນີ້ ເຊັ່ນ ຜົນການວິໄວຂອງ Sudaporn and Kom (2014) ພົບວ່າ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການພັດທະນາ ແລະ ອະນຸຮັກແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ: ກໍລະນີສຶກສາເຂດທ່າອຸເທ ເມືອງການຈະນະດິດ ແຂວງສຸຣາດທານີ ປະເທດໄທ ໃນດ້ານຕ່າງໆຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ. Wipha (2010) ພົບວ່າ ປະຊາຊົນມີສ່ວນຮ່ວມໃນການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນເຂດບາງລະມຸງ ເມືອງບາງລະມຸງ ແຂວງຊົນບຸຣີ ປະເທດໄທ ຢູ່ໃນລະດັບໜ້ອຍ. ງານວິໄຈຂອງ Nittaya (2008) ພົບວ່າ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການອະນຸຮັກປ່າຊຸມຊົນ: ກໍລະນີສຶກສາ ປ່າຊຸມຊົນດອນຊີ

ບ້ານປະອາວ ເຂດປະອາວ ເມືອງປະອາວ ແຂວງອຸບົນຣາດຊະທານີ ປະເທດໄທ ໂດຍພາບລວມຢູ່ໃນລະດັບຄ່ອນຂ້າງໜ້ອຍ. ງານວິໄຈຂອງ Sukkee (2007) ພົບວ່າ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການອະນຸຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມອຸທິຍານແຫ່ງຊາດໃຕ້ຮົ່ມເຢັນ ເມືອງບ້ານນາສານ ແຂວງສຸຣາດທານີ ປະເທດໄທ ໃນດ້ານຕ່າງໆແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເມື່ອພິຈາລະນາໂດຍລວມແລ້ວເຫັນວ່າ ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນຂົງເຂດ ບ້ານລ້ອງໂປດ ເມືອງພູຄູນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີເຫັນດີທີ່ຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການອະນຸຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງໃນອະນາຄົດກັບອົງກອນທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຫຼາຍ.

ເມື່ອແຍກວິເຄາະເປັນແຕ່ລະດ້ານ ພົບວ່າ ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈຂອງປະຊາຊົນບ້ານລ້ອງໂປດ ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບງານວິໄຈຂອງ Anyamanee & Kanokporn (2020), Phanpong & Pongsatean (2014) ລາຍລງານການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ. ໃນຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ວິໄຈສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ປະຊາຊົນມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເຂົ້າປະຊຸມສະເໜີບັນຫາ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຊຸມຊົນ, ມີສ່ວນຮ່ວມສະເໜີແນວທາງແກ້ປັນຫາ ແລະ ແນວທາງການປັບປຸງ, ຍືນດີມີສ່ວນຮ່ວມໃນການກຳນົດເຂດປ່າປ້ອງກັນ ແລະ ປ່າຊາທຳມະຊາດ, ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປົກສາຫາລື ແລະ ຕັດສິນໃນການກຳນົດກິດຈະກຳຕ່າງໆດ້ານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ວິທີການອະນຸຮັກສາທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເພື່ອຕິດພັນກັບວຽກງານການທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ສາມາດໃຫ້ປະໂຫຍດອັນຍາວນານແກ່ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ.

ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳເນີນງານ ຫຼື ປະຕິບັດງານຂອງປະຊາຊົນ ບ້ານລ້ອງໂປດ ພົບວ່າ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບງານວິໄຈຂອງ Wissanu (2014), Anyamanee and Kanokporn (2020) ພົບວ່າ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳເນີນງານຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ. ໃນຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ເຮັດການວິໄຈສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ປະຊາຊົນເຫັນດີ ແລະ ພ້ອມທີ່ຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການລົງສຳຫຼວດກວດກາກຳນົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ຂອງແຕ່ລະປະເພດປ່າ, ເຄື່ອນໄຫວປັກຫຼັກ, ຕິດປ້າຍຊື່ບອກ, ກຳນົດແຜນທີ່ຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ

ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຕືລືຫຼິ້ນໃນການມີສ່ວນຮ່ວມປະກອບຄຳຄິດເຫັນ ເພື່ອສ້າງຂໍ້ກຳນົດ ກົດລະບຽບເພື່ອຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ຍືນຍົງ, ມີຄວາມຍືນດີ ແລະ ພ້ອມທີ່ຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳເນີນງານຮ່ວມກັບພະນັກງານເພື່ອອະນຸຮັກສາທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອປັບປຸງໃຫ້ກາຍເປັນຈຸດທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດຕິດພັນກັບວັດທະນະທຳ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນໃຫ້ຍືນຍົງຕໍ່ໄປໃນອະນາຄົດ, ມີສ່ວນຮ່ວມເພື່ອສະໜັບສະໜູນບັນດາປັດໄຈດ້ານຕ່າງໆ ເພື່ອກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບດ້ານການອະນຸຮັກສາທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອພັດທະນາເປັນຈຸດທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດຕິດພັນກັບວັດທະນະທຳ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນໃນຮູບແບບຂອງຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມຕໍ່ໄປໃນອະນາຄົດ, ເຫັນດີທີ່ຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ຊາປ່າໃຫ້ມີປະລິມານເພີ່ມຂຶ້ນດ້ວຍການປູກທິດແທນ ແລະ ປູກເພີ່ມຕາມປ່າທຳມະຊາດ ເພື່ອຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມສີຂຽວ.

ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຂອງປະຊາຊົນ ບ້ານລ້ອງໂປດ ພົບວ່າ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ເຊິ່ງໃນທີ່ຜ່ານມາມີງານວິໄຈ ສຶກສາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການຈັດການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກ່ຽວກັບດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຮັບຜົນປະໂຫຍດ ພົບວ່າ ການມີສ່ວນຮ່ວມຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ (Anyamanee and Kanokporn, 2020, Nopparat, 2013, Phanpong and Pongsatean, 2014). ໃນຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ເຮັດການວິໄຈສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ປະຊາຊົນເຫັນດີທີ່ຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກກິດຈະກຳຕ່າງໆກ່ຽວກັບດ້ານການອະນຸຮັກສາທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ເຫັນດີມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການນຳໃຊ້ທຳມະຊາດຊາປ່າຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງ, ຍືນດີມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກບັນດາກິດຈະກຳດ້ານການທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຈາກການປັບປຸງພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການອະນຸຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດ, ເຫັນດີມີສ່ວນຮ່ວມໃນການທີ່ຈະສ້າງ ຫຼື ປະກອບທັງອາຊີບ

ຫຼັກ ແລະ ອາຊີບເສີມຈາກບັນດາກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເພື່ອ ການທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດທີ່ຍືນຍົງ, ເຫັນດີມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ກາຍເປັນກິດຈະກຳ ທາງສັງຄົມໃນດ້ານຕ່າງໆເພື່ອການທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດ ແລະ ວັດທະນະທຳທ້ອງຖິ່ນ, ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມເພື່ອຜົນ ປະໂຫຍດຈາກການພັດທະນາສັກກາຍຍະພາບໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ ຄວາມເຂົ້າໃຈໃນການຈັດການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອພັດທະນາເປັນຈຸດທ່ອງທ່ຽວທາງທຳ ມະຊາດທີ່ຍືນຍົງຕໍ່ໄປ.

ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະເມີນຜົນຂອງປະຊາ ຊົນ ບ້ານລ້ອງໂປດ ພົບວ່າ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງ ກັບງານວິໄຈຂອງ Nopparat (2013), Wissanu (2014), Khamhoo et al. (2018), Anyamanee & Kanokporn (2020) ພົບວ່າ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ປະຊາຊົນໃນດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະເມີນຜົນຢູ່ໃນ ລະດັບຫຼາຍ. ໃນຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ເຮັດການວິໄຈສາມາດ ເວົ້າໄດ້ວ່າ ເຫັນດີມີສ່ວນຮ່ວມໃນການທົບທວນ, ກວດກາ ບັນດາຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແລະ ຄວາມເປັນມາຄືນ, ການລົງຕິດ ຕາມສະພາບບັນຫາຕ່າງໆ ແລະ ປະກົດການປ່ຽນແປງຂອງ ສະພາບພື້ນທີ່ທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຮ່ວມກັບ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນຫຼັງຈາກມີ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳ ຫຼື ໂຄງການອະນຸຮັກຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມສຳເລັດໃນແຕ່ລະ ຄັ້ງ ຫຼື ແຕ່ລະຊ່ວງ, ເຫັນດີທີ່ຈະໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືໃນການ ຕິດຕາມກວດກາບັນດາກິດຈະກຳອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳ ມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເພື່ອຄວາມຍືນຍົງແກ່ຊຸມ ຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ເຫັນພ້ອມໃນການມີສ່ວນຮ່ວມປະເມີນຜົນສຳ ເລັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຢູ່ໃນ ຂົງເຂດຂອງຕົນເອງ, ຕົກລົງມີສ່ວນຮ່ວມໃນການສ້າງເປັນບົດ ບັນທຶກ ຫຼື ບົດລາຍງານ ແລະ ວາງແຜນງານໃນການຄຸ້ມຄອງ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງແກ່ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ເຫັນທີ່ ຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະເມີນສິ່ງທີ່ຈະສົ່ງຜົນກະທົບທັງ ທາງທີ່ດິນ ແລະ ທາງລົບ ຕໍ່ລະບົບເສດຖະກິດ, ຊີວິດການເປັນ ຢູ່, ສັງຄົມ ລວມເຖິງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ.

5. ສະຫຼຸບ

ຜົນການສຶກສາພົບວ່າ ຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມສ່ວນ ໃຫຍ່ເປັນເພດຊາຍ, ມີອາຍຸຢູ່ລະຫວ່າງ 31 ເຖິງ 51 ປີ ຫຼາຍ ກວ່າໜູ່ ແລະ ມີສະຖານະພາບແຕ່ງງານ, ຈົບການສຶກສາລະ ດັບປະຖົມ ແລະ ມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ, ປະກອບອາຊີບເປັນ ປະຊາຊົນ ຫຼື ຊາວສວນ, ມີລາຍໄດ້ຕໍ່ເດືອນ 500,000 ກີບ ຂຶ້ນໄປ - 2,000,000 ກີບ.

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ກັບການອະນຸຮັກ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນ ຂົງເຂດບ້ານລ້ອງໂປດ ເມືອງພູຄູນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໂດຍລວມແລ້ວພົບວ່າ ປະຊາຊົນມີສ່ວນຮ່ວມຢູ່ໃນລະດັບ ຫຼາຍ ໂດຍມີລະດັບການມີສ່ວນຮ່ວມໃນດ້ານການຮັບຜົນ ປະໂຫຍດເປັນອັນດັບທຳອິດ, ຮອງລົງມາແມ່ນການມີສ່ວນ ຮ່ວມໃນດ້ານການຕັດສິນໃຈ, ດ້ານການດຳເນີນງານ ແລະ ດ້ານການປະເມີນຜົນ ຕາມລຳດັບ. ສະຫຼຸບແລ້ວເຫັນວ່າ ປະ ຊາຊົນເຫັນດີທີ່ຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການອະນຸຮັກຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ຕິດພັນກັບ ການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງໃນອະນາຄົດກັບອົງກອນພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຫຼາຍ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ພວກຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ຂໍ ປະຕິຍານວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການ ດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນມີຄວາມຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດໃດໆກັບ ພວກສ່ວນອື່ນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດແກ່ພາກສ່ວນໃດໜຶ່ງ ອື່ນ, ກໍລະນີມີການລະເມີດໃນຮູບການໃດໜຶ່ງພວກ ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍືນດີທີ່ຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ (References)

- Anyamanee Tatit & Kanokporn Chaiprasit. (2020). Public Participation in Management of Natural Resources and Environment in Wang Sombun District, Sa Kaeo Province. (Independent study). Department of General Management, Faculty of Business Management, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Thailand. 54-58.
- Cohen, J. M. and Uphoff. N. T. (1980). Participation place in rural development: Seeking clarity through specificity world

- development. New York: Cornell University.
- Khamhoo Mukdara, Sasithon Chaowarat & Uthai Koddok. (2018). Participation in Natural Resources and Environment Conservation in Sephien National Forest Area, Pathompon District, Champasak Province, Lao People's Democratic Republic. Journal of Management of Information Technology and Innovation. Year 5, special edition (continued from the academic conference), Faculty of Information Technology, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.
- Komlak Songthip & Aswin Sangpikul. (2014). People's Participation in Conservation of Tourism Management: A Case study of Wat Takien Floating Market, Bangkruay District, Nonthaburi Province. Department of Tourism Management, Faculty of Tourism and Hospitality, Dhurakij Pundit University, Thailand.
- Koufman, H.F. (1949). Participation Organized Activities in Selected Kentucky Localities. Agricultural Experiment Station Bulletins.
- Nittaya Chuachot. (2008). People's Participation in Community Forest Conservation: A Case Study of Don Chee Community Forest, Pa-ao Village, Pa-ao Sub-district, Muang District, Ubon Ratchathani Province. Master of Arts Thesis, Program in Social Sciences for Development, Graduate School, Ubon Ratchathani, Rajabhat University, Thailand.
- Nopparat Chuangweruwan. (2013). Participation of the people in the conservation of natural resources and the environment of Sato Subdistrict Administrative Organization, Khao Saming District, Trat Province. Special Problems in Public and Private Management Department, Burapha University, Thailand.
- Orawan Kerdjan & Suwanchai Hounnaklang. (2014). The Participation of Local Community in Eco-Tourism Management at Klongkon Mangrove Forest in Samutsongkhram Province. Department of Tourism Management, Faculty of Tourism and Hospitality, Dhurakij Pundit University, Thailand. 56-62.
- Phanpong Kongdechadisak & Pongsatean Luengalongkot. (2014). The People's Participation in Environmental Conservation at Koh Chang National Park, Koh Chang District, Trad Province. Major: Public and Private Management; M.P.A. (Public and Private Management). College of Public Administration, Burapha University, Thailand.
- Prayoon Sarapasat. 1999. Research Report on Factors Affecting Participation in Operations of the Board of Education for Elementary Schools: Pathumthani, Sukhothai Thammathirat Open University.
- Sala Yudkhan & Somkun Thavornkit. (2017). Environmental Conservation Model: Case Study of Research and Development Project Set for Local Science Teaching in Lattana University Network. 175.
- Sudaporn Suthapoch & Kom Campiranon. (2014). People's Participation in the Development of Tourism Destination: A Case study of Tourism Destinations in Tambon Tha Uthae, Kanjandit Surat Thani Province. Department of Tourism Management, Faculty of Tourism and Hospitality, Dhurakij Pundit University, Thailand.
- Sukkee Kanavanasin. (2007). People's Participation in Environmental Conservation in Tai Rom Yen National Park. Ban Na San District, Surat Thani Province. Master of Arts Thesis. Department of Development Strategy, Graduate School, Phuket Rajabhat University, Thailand.
- Wipha Singsomboon. (2010). Participation in the conservation of natural resources and the environment in Bang Lamung Subdistrict, Bang Lamung District. Chonburi Province Master of Public Administration Thesis Department of Resource Management for Security, Faculty of Political Science and Law, Burapha University.
- Wissanu Yokjinda. (2014). People's Participation in Ban Thung Krang Community Development, Thap Thai Sub-district, Pong

Nam Ron District. Chanthaburi Province. Yamane, T. (1973). Statistic: An introductory Master's thesis, Burapha University. analysis (3rd ed.). New York: Harper and Row Thailand.

ຕາຕະລາງທີ 1. ຜົນການວິເຄາະການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການອານຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນຂົງເຂດພິເສດແຫ່ງຊາດ ບ້ານລ້ອງໂປດ ເມືອງພູຄູນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ: ດ້ານຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຜູ້ຕອບ ແບບສອບຖາມ

ລາຍການ		ຈຳນວນ (n = 104)	ເປີເຊັນ (%)
ເພດ	ຊາຍ	64	61.54
	ຍິງ	40	38.46
ລວມ		104	100.00
ອາຍຸ (ປີ)	20-30	21	20.19
	31-40	43	41.35
	41-50	22	21.15
	≥ 51	18	17.31
ລວມ		104	100.00
ສະຖານະພາບ	ໂສດ	3	2.88
	ແຕ່ງງານ	101	97.12
ລວມ		104	100
ລະດັບການສຶກສາ	ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮຽນໜັງສື	8	7.69
	ປະຖົມສຶກສາ	53	50.96
	ມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ	21	20.19
	ມັດທະຍົມຕອນປາຍ	18	17.31
	ວິຊາຊີບຊັ້ນຕົ້ນ	2	1.92
	ວິຊາຊີບຊັ້ນກາງ	0	0.00
	ວິຊາຊີບຊັ້ນສູງ	2	1.92
	ປະລິນຍາຕີ	0	0.00
ລວມ		104	100.00
ອາຊີບ	ປະຊາຊົນ/ຊາວສວນ	84	80.77
	ພະນັກງານ	20	19.23
	ຄ້າຂາຍ	0	0.00
	ນັກຮຽນ/ນັກສຶກສາ	0	0.00
ລວມ		104	100.00
ລາຍໄດ້ຕໍ່ເດືອນ (ກີບ)	≤ 500,000	24	23.08
	500,000 – 1,000,000	40	38.46
	1,000,000 – 2,000,000	27	25.96
	2,000,000 – 4,000,000	13	12.50
	≥ 4,000,000 ກີບ	0	0.00
ລວມ		104	100.00

ຕາຕະລາງທີ 2. ເປີເຊັນ, ຄ່າສະເລ່ຍ ແລະ ຄ່າບ່ຽງແບນມາດຕະຖານຂອງການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການອານຸຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຊາປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນຂົງເຂດ
ພິເສດແຫ່ງຊາດ ບ້ານລ້ອງໂປດ ເມືອງຜູ້ຄຸນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ: ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈ, ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳເນີນງານ, ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມ
ໃນການຮັບຜິດປະໂຫຍດ ແລະ ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະເມີນຜົນ

1. ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈ	ລະດັບການມີສ່ວນຮ່ວມ “ຈຳນວນ (ເປີເຊັນ)”				$\bar{X}$	SD	ແປຄວາມ	ອັນດັບ
	ຫຼາຍທີ່ສຸດ	ຫຼາຍ	ໜ້ອຍ	ໜ້ອຍທີ່ສຸດ				
1.1 ມີສ່ວນຮ່ວມເຂົ້າປະຊຸມສະເໜີບັນຫາ ແລະຄວາມຕ້ອງຂອງ ຊຸມຊົນໃນການອະນຸລັກຊາທຳມະຊາດ	31 (29.81)	52 (50.00)	18 (17.31)	3 (2.88)	3.07	0.73	ຫຼາຍ	1
1.2 ມີສ່ວນຮ່ວມສະເໜີແນວທາງແກ້ບັນຫາ ວິທີປັບປຸງເພື່ອຮັກສາຊາທຳມະຊາດຢູ່ບ້ານທ່ານ	25 (24.04)	33 (31.73)	37 (35.58)	9 (8.65)	2.69	0.94	ຫຼາຍ	4
1.3 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການກຳນົດຂອບເຂດປ່າປ້ອງກັນ,ປ່າຊາພາຍໃນບ້ານປ່າຊາ	15 (14.42)	36 (34.62)	42 (40.38)	11 (10.58)	2.53	0.87	ຫຼາຍ	5
1.4 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈໃຫ້ຄຳປຶກສາການຈັດກິດຈະກຳຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການອະນຸລັກຊາທຳມະຊາດຕິດພັນການທ່ອງທ່ຽວ	30 (28.85)	46 (44.23)	13 (12.50)	15 (14.42)	2.88	0.99	ຫຼາຍ	3
1.5 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການສະເໜີວິທີການອະນຸລັກຊາທຳມະຊາດຕິດພັນການທ່ອງທ່ຽວພາຍໃນ ຊຸມຊົນ	30 (28.85)	31 (29.81)	21 (20.19)	22 (21.15)	2.90	0.88	ຫຼາຍ	2
ຜົນລວມ					2.81	0.88	ຫຼາຍ	
2. ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳເນີນງານ								
2.1 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການລົງສຳຫຼວດກຳນົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ຂອງແຕ່ລະປະເພດປ່າ,ເຄືອນໄຫວປັກຫຼັກ, ຕິດປ້າຍຊັບອກ, ແຜນທີ່ຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ຊາ	8 (7.69)	63 (60.58)	20 (19.23)	13 (12.50)	2.64	0.80	ຫຼາຍ	4
2.2 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການສ້າງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງຊາທຳມະຊາດ, ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຕິດພັນການທ່ອງທ່ຽວ	21 (20.19)	31 (29.81)	39 (37.50)	13 (12.50)	2.58	0.95	ຫຼາຍ	5
2.3 ມີສ່ວນຮ່ວມການດຳເນີນງານຮ່ວມກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ເພື່ອອະນຸລັກຊາທຳມະຊາດຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວ	32 (30.77)	46 (44.23)	22 (21.15)	4 (3.85)	3.02	0.82	ຫຼາຍ	2
2.4 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການສະໜັບສະໜູນປັດໄຈເພື່ອກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການອະນຸລັກຊາທຳມະຊາດຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວ	41 (39.42)	49 (47.12)	12 (11.54)	2 (1.92)	3.24	0.73	ຫຼາຍ	1
2.5 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ຂອງຊາເພີ່ມຂຶ້ນດ້ວຍການປູກທິດແທນ	12 (11.54)	67 (64.42)	21 (20.19)	4 (3.85)	2.84	0.67	ຫຼາຍ	3
ຜົນລວມ					2.86	0.80	ຫຼາຍ	
3. ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຮັບຜິດປະໂຫຍດ								
3.1 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນຮັບຜິດປະໂຫຍດຈາກກິດຈະກຳການອະນຸລັກຊາທຳມະຊາດ ແລະ	15 (14.42)	66 (63.46)	18 (17.31)	5 (4.81)	2.90	0.69	ຫຼາຍ	3

ສິ່ງແວດລ້ອມ								
3.2 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຮັບຜົນປະໂຫຍດາຍໄດ້ຈາກການນຳໃຊ້ຊາຕິດພັນການທ່ອງທ່ຽວ	20 (19.23)	56 (53.85)	23 (22.12)	5 (4.81)	2.88	0.78	ຫຼາຍ	4
3.3 ການມີສ່ວນຮ່ວມຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກກົດຈະກຳໃນການທ່ອງທ່ຽວ	25 (24.04)	58 (55.77)	21 (20.19)	0 (0.00)	3.04	0.67	ຫຼາຍ	2
3.4 ມີສ່ວນຮ່ວມໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການປັບປຸງ ແລະພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງແລະສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການອະນຸລັກຊາທຳມະຊາດຕິດພັນການທ່ອງທ່ຽວ	32 (30.77)	56 (53.85)	16 (15.38)	0 (0.00)	3.15	0.66	ຫຼາຍ	1
3.5 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະກອບອາຊີບຫຼັກຫຼືອາຊີບເສີມຈາກການອະນຸລັກຊາຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວ	11 (10.58)	49 (47.12)	42 (40.38)	2 (1.92)	2.66	0.69	ຫຼາຍ	5
3.6 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການອະນຸລັກພື້ນທີ່ຊາທຳມະຊາດໃຫ້ກາຍເປັນກິດຈະກຳທ່ອງທ່ຽວສັງຄົມຕ່າງໆ ເພື່ອການທ່ອງທ່ຽວ	28 (26.92)	65 (62.50)	10 (9.62)	1 (0.96)	3.15	0.62	ຫຼາຍ	1
3.7 ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການພັດທະນາສັກກາຍຍະພາບໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ຄວາມເຂົ້າໃຈໃນການຈັດການອະນຸລັກຊາທຳມະຊາດຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວ	15 (14.42)	40 (38.46)	36 (34.62)	13 (12.50)	2.55	0.89	ຫຼາຍ	6
ຜາບລວມ					2.91	0.71	ຫຼາຍ	
4. ດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະເມີນຜົນ								
4.1 ມີສ່ວນຮ່ວມກວດກາຂໍ້ມູນຄືນການລົງຕິດຕາມສະພາບບັນຫາປະກົດການປ່ຽນແປງຂອງພື້ນທີ່ຫຼັງຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສຳເລັດ	6 (5.77)	57 (54.81)	27 (25.96)	14 (13.46)	2.53	0.80	ຫຼາຍ	5
4.2 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕິດຕາມກວດກາການອະນຸລັກຊາທຳມະຊາດເພື່ອການທ່ອງທ່ຽວຂອງຊຸມຊົນ	26 (25.00)	52 (50.00)	25 (24.04)	1 (0.96)	2.99	0.73	ຫຼາຍ	1
4.3 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະເມີນຜົນສຳເລັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	15 (14.42)	36 (34.62)	40 (38.48)	13 (12.50)	2.52	0.89	ຫຼາຍ	6
4.4 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການສ້າງບົດລາຍງານ ແລະ ແຜນການໃນຕໍ່ໜ້າ	9 (8.65)	57 (54.81)	13 (12.50)	25 (24.04)	2.48	0.96	ໜ້ອຍ	7
4.5 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະເມີນສິ່ງທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບໃນທາງດີແລະບໍ່ດີຕໍ່ເສດຖະກິດຂອງຊຸມຊົນໃນການອະນຸລັກຊາທຳມະຊາດ	26 (25.00)	37 (35.58)	31 (29.81)	10 (9.62)	2.76	0.94	ຫຼາຍ	4
4.6 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະເມີນສິ່ງທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບໃນທາງດີແລະບໍ່ດີຕໍ່ສັງຄົມຂອງຊຸມຊົນໃນການອະນຸລັກຊາທຳມະຊາດ	25 (24.04)	48 (46.15)	20 (19.23)	11 (10.58)	2.86	0.88	ຫຼາຍ	3
4.7 ມີສ່ວນຮ່ວມການປະເມີນສິ່ງທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບໃນທາງດີແລະບໍ່ດີຕໍ່ຊາທຳມະຊາດຂອງຊຸມຊົນ	30 (28.85)	42 (40.38)	21 (20.19)	11 (10.58)	2.88	0.95	ຫຼາຍ	2
ຜາບລວມ					2.72	0.88	ຫຼາຍ	